

PRACOVNÍ TEST

V PASENÍ

FCI – Herding working test

„FCI-HWT“

- Traditional Style -

(tradiční styl)

vyjma border kolií a australských kelpií

Test se provádí za účelem zhodnocení takových vlastností psů, jako je schopnost pasení, poslušnost, iniciativa a jemnost. Test napomůže selekci při chovu psů, kteří jsou používáni k pasení. Měl by také pomoci porozumět způsobu, jak psy cvičit. Jeho předmětem je „**traditional herding**“ (tradiční pasení).

Obecně:

- a) Testu se mohou účastnit psi (**kromě border kolí a kelpí**) ve věku minimálně jednoho roku. Soutěžit nesmí monorchidní, kryptorchidní a nemocní psi. Hárající feny musí být drženy stranou a startují jako poslední.
- b) Stádo musí být tvořeno minimálně deseti ovci a musí být po každém testu vyměněno. Ovce musí být vybírány tak, aby každý soutěžící pracoval s ovci téže kvality. Používané ovce by měly, pokud možno, pocházet ze stejného stáda a být podobného typu. Musí být dostatečně houževnaté a zdravé. Jehňata by měla být odstavená.
- c) Organizační výbor dostatečné množství ovcí zajistí takovým způsobem, aby žádné stádo ovcí nebylo stresováno, a aby se nepoužívalo častěji, než je třeba.

Parkur musí být utvářen tak, aby psovod mohl správně provést:

- košár nebo salaš,
- vedení a manévrování (včetně jedné zastávky),
- zahrnutí do vymezeného prostoru a „zapasení“ (vzdálenost od košáru nebo salaše k prostoru pro zapasení musí být minimálně 75 m).

Test může být pod záštitou národní kynologické organizace uspořádán příslušnou národní pracovní skupinou pro ovčácké psy. Test smí posuzovat pouze kvalifikovaní rozhodčí, kteří musí být uznáni národní kynologickou organizací své země.

Rozhodčí musí kontrolovat chování psa.

FCI - pracovní test v pasení (FCI-HWT) musí být uznán všemi členy FCI a smluvními partnery. Každá země o úspěšném absolvování FCI-HWT vystaví osvědčení. Toto osvědčení kvalifikuje psa k udělení titulu Mezinárodního šampióna krásy. Psi, kteří úspěšně absolvují FCI-HWT, mohou na mezinárodních výstavách FCI soutěžit ve třídě pracovní.

ÚKOLY:

Košár nebo salaš	20 bodů
- vyhnání z košáru nebo salaše (10)	
- zahrnutí zpět (10)	
Vedení a manévrování	30 bodů
- ovládnutí stáda (20)	
- jedna zastávka (10)	
Zapasení	20 bodů
- zahrnutí na zapasení do vymezeného prostoru (15 x 15 m)	
Chování k ovci, jemnost, aktivita	20 bodů
Poslušnost	10 bodů
Celkem	100 bodů

- Minimální počet bodů pro absolvování je 60

Výsledky musí být psovi zapsány do „knihy výsledků“ (pracovní knížky) nebo do odpovídajícího dokladu (např. Osvědčení o pracovním pasteveckém testu).

KLASIFIKACE:

>= 90	Excellent (Exc)	=	Výborný (V)
>= 80 - < 90 %	Very Good (VG)	=	Velmi dobrý (VD)
>= 70 - < 80 %	Good (G)	=	Dobrý (D)
>= 60 - < 70 %	Sufficient (Suf)	=	Postačující (P)
< 60 %	Insufficient	=	Nepostačující

>= znamená „více nebo rovno“,

< znamená „méně než“

Test chování

Rozhodčí rozhodne o způsobu testování. Musí být testováno přirozené chování psa. Není dovoleno na psa útočit nebo ho stresovat. Testování může být prováděno, když psovod psa vede (na vodítku) skrz malou skupinu osob, zatímco s ním rozhodčí hovoří. Součástí testu je kontrola čísla tetování nebo mikročipu. Pes musí být přirozený a živý. Plaší nebo agresivní psi se nesmí účastnit soutěže. Mírná zdrženlivost vůči cizím lidem je akceptována.

Košár nebo salaš

- a) **Vyhnání:** Na povel rozhodčího smí psovod otevřít košár (salaš), aby do něj pes mohl vběhnout (může jít s ním, ale nemusí), aby vyhnal stádo. Vyhnání je prováděno prostřednictvím aktivní práce psa pod vedením psovoda. Musí být prováděno klidně a převzetí stáda musí být okamžité. Rozhodčí hodnotí chování psa v kontaktu se stádem, jeho klid a pevnost.
- b) **Zahnání zpět:** Musí být prováděno prostřednictvím aktivní práce psa pod vedením psovoda. Musí být klidné a bez strkání. Poblíž košáru (salaše) by mělo být stádo zastaveno a drženo psem na místě, zatímco psovod otevírá bránu.

Vedení a manévrování

- a) **Schopnost vést stádo:** Po vyhnání z košáru (salaše) musí být stádo „zahnáno“ k prostoru pro „zapasení“. Vzdálenost od košáru (salaše) k tomuto prostoru je minimálně 75 m, přičemž psovod používá simulovanou cestu, nebo stezku. Rozhodčí hodnotí pohyb stáda ve všech částech testu. Pes je známkován za svou schopnost vést stádo.
- b) **Zahnání na zapasení:** Práce spočívá v zahnání do vymezeného prostoru (čtvercový nebo obdélníkový) v přirozeném terénu, nebo do dočasněho prostoru s hranicemi vyznačenými čtyřmi kůly v rozích nebo podél přední části povoleného prostoru (15 x 15 m). Rozhodčí hodnotí psovodovo vedení, polohu psa vzhledem ke stádu a schopnost psa dovést stádo na pastvu a udržet ho na místě s klidem, účinností a iniciativou.
- c) **Zastavení (znehynění):** Pes by měl být schopen stádo zastavit. Provedení tohoto úkolu je možné testovat, když se psovod vrací z pastvy a postupuje ke košáru (salaši), kam mají být ovce zahnány zpět. Rozhodčí určí místo zastavení.

Intelligence provádění

- a) **Povely:** Mohou být dávány hlasem, gestem nebo píšťalkou, a musí mít velký (znatelný) vliv na chování psa a kvalitu jeho reakcí.

- b) **Poslušnost:** Ta by měla být okamžitá, úplná a definitivní: je podmínkou dobrého ovládní stáda.
- c) **Aktivita-iniciativa-je mnost (chování vůči ovcím):** Rozhodčí hodnotí schopnost psa stádo vést, zastavit nebo s ním pohybovat podle pokynů psovoda, a schopnost psa zasáhnout z vlastní iniciativy a na pokyn směřovat, zastavit nebo udržet stádo na místě a zahánět zatoulané ovce zpět ke stádu.

Kromě výjimečných případů by pes neměl ovce kousat, veškerá brutalita je přísně trestána. Krátké štípnutí je povoleno, avšak pouze pokud je nutné za účelem udržení kontroly nad stádem. Nadměrné kousání v nevhodnou chvíli má za následek okamžitou diskvalifikaci (DISK) a jeho odvolání, pes nesmí ovce ohrožovat.

Srážky bodů:

1. PEN nebo SHEEPFOLD (košár nebo salaš)

- předčasně startuje (2),
- příliš uspěchaná nebo příliš pomalá práce (2 – 5),
- umožňuje opětný vstup ovcí do košáru (2 – 5),
- umožňuje vzdálení stáda od košáru více než 30 metrů (2 – 5),
- nepracuje, nemá ovce pod kontrolou (2 – 8),
- neudrží ovce za zády psovoda když jsou oba v PENu (2 – 5),
- neskočí (2 - 5),
- umožňuje útěk stáda dál než na 50 metrů (2 – 5).

2. MANAGEMENT / MANOEUVRE (ovládnutí / manévrování)

- pes špatně umístěn (1),
- prochází trasu příliš rychle, příliš pomalu (1 – 5),
- pozdě dostává stádo na místo (1 – 5),
- obtíže při zastavování stáda (1 – 5),
- nestálý, klikatý, nepřesný průchod trasou (1 – 8),
- rozptýlení nebo strkání ovcí (2 – 8),
- pastva mimo vyznačenou hranici (2 – 5),
- ztráta kontroly, málo práce (2 – 10),
- nezastaví ovce (5),
- pohyb stáda během zastávek (5),
- pes se během pastvy vrací k psovodovi (5),
- naprostý útěk stáda (10).

3. STOP (zastávka)

- ovce uteče (1 – 5),
- ovce zaběhne příliš dozadu (0 – 5),
- mírné rozběhnutí stáda, ale kontrolované (2 – 5),
- pozdě obnovený pohyb (1 – 5),
- zastávku provede psovod, nikoli pes (2 – 8),
- pes stále pracuje, nezastaví (2 – 8),
- umožní celkový pohyb, stádo nezastaví (10).

4. INTELLIGENCE OF PERFORMANCE (inteligence provedení)

a) povely

- zbytečné nebo neprovedené (1 – 3),
- příliš četné, nepevné (1 – 3),
- špatný povel, opačný smysl (2 – 5),
- přivolání psa zpět při opuštění práce (3),
- korigování psa (6).

b) poslušnost

- neuposlechne povel (1),
- poslechne pozdě (1 – 3),
- poslechne špatně, v opačném smyslu (2 – 5),
- opustí stádo **diskvalifikace.**

c) aktivita – iniciativa – jemnost

- bloudění, honění (1 – 3),
- obtížně se prosazuje, ustrašenost (3),
- vbíhá do stáda, rozptýlí stádo (3),
- nezájem o práci, nepozornost (2 – 5),
- pes se špatně umístí, umožní útěky (1 – 3),
- nepohne se, když dostane povel (1 – 3),
- brutalita, hrubé chňapání (2 – 5),
- zbytečné chňapání (1, maximálně 5x).

5. DISKVALIFIKACE

- nesprávné jednání psovoda,
- psovod je opilý nebo pod vlivem drog,
- neoprávněný spor,
- bránění normálnímu průběhu závodu,
- opuštění stáda,
- odmítnutí poslušnosti, zjevná neposlušnost,
- neoprávněné nebo nebezpečné kousání,
- opakovaná brutalita psa nebo psovoda,
- časté rozptýlení stáda,
- bázlivost nebo agresivita,
- nemá stádo pod kontrolou,
- pes přijde během průchodu k jinému účastníkovi.

Všem psům, kteří se již zúčastnili národních nebo ISDS testů v pasení (trialů), je od 1. června 2008 do 31. prosince 2013 poskytnuto pětileté přechodné období. Výsledky, které tyto psi v testech (trialech) získali, jim umožní zúčastnit se kromě Pracovního testu pasení (FCI-HWT) i Mezinárodních testů pasení (FCI-IHT) pro Collecting nebo Traditional styl.

Poznámka: Text tučným písmem a kurzívou schválil Generální výbor FCI v Madridu dne 1. dubna 2008. Doplnění o pasáž „Srážky bodů“ schválil Generální výbor FCI v březnu 2009.

Předpisy schválil Generální výbor FCI na zasedání v Berlíně dne 31. října 2007. Vstoupily v platnost od 1. června 2008. FCI General Committee je upravilo v březnu 2009. Platí od 1.4.2009.

Dodatek: Tento dokument byl přeložen z anglického originálu profesionální překladatelkou, upraven odborníkem pro práci ovčáckých psů a odborníkem na jazykovou úpravu. V případě rozporů platí anglický text.

Příloha: Schema parkuru:

